

Sveučilište u Rijeci
Ekonomski fakultet Rijeka

GOSPODARSTVO HRVATSKE

Prof. dr. sc. Nada Karaman Aksentijević

EKONOMSKA STRUKTURA
GOSPODARSKA STRUKTURA
GOSPODARSKI SUSTAV
EKONOMSKA POLITIKA

PREDMET IZUČAVANJA NACIONALNE EKONOMIKE ČINE:

- **EKONOMSKA STRUKTURA**
- **GOSPODARSKA STRUKTURA**
- **EKONOMSKI ILI GOSPODARSKI SUSTAV**
- **EKONOMSKA POLITIKA**

Ekonomska struktura je ukupnost

- **materijalnih** (sredstva za rad, predmeti rada),
- **ljudskih** (zaposleni, radna snaga, stanovništvo),
- **društvenih** (proizvodni odnosi, ekonomsko-funkcionalni odnosi)

uvjeta proizvodnje.

Gospodarska struktura je udio pojedinih sektora (djelatnosti, ekonomskih aktivnosti) u osnovnim **makroekonomskim agregatima** (vrijednosti ostvarene proizvodnje, zaposlenosti, vrijednosti proizvodnih fondova, investicijama, uvozu, izvozu, vrijednosti ukupne vanjskotrgovinske razmjene)

⊕ Zaposleni u pravnim osobama po NKD-u (stanje 31.3.2007.)

	Broj zaposlenih	Udio u ukupno m (%)
UKUPNO	1 195 655	100,00
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	26 163	2,19
B Ribarstvo	1 609	0,13
C Rudarstvo i vađenje	8 487	0,71
D Prerađivačka industrija	258 015	21,58
E Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	26 781	2,24
F Građevinarstvo	98 551	8,24
G Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	211 735	17,71
H Hoteli i restorani	40 204	3,36
I Prijevoz, skladištenje i veze	80 947	6,77
J Financijsko posredovanje	34 748	2,91
K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	84 607	7,08
L Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	104 610	8,75
M Obrazovanje	97 313	8,14
N Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	77 844	6,51
O Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	44 041	3,68
P Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	-	-
Q Izvanteritorijalne organizacije i tijela	-	-

Izvor: SLJH-2008., str. 124.

**BRUTO DODANA VRIJEDNOST PO NKD-U I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD,
2004. godine, tekuće cijene**

	Vrijednost, tis. kuna	Struktura BDP-a, %
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	13 578 853	6,3
B Ribarstvo	412 565	0,2
C Rudarstvo i vađenje	1 460 125	0,7
D Prerađivačka industrija	35 921 713	16,7
E Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	6 019 728	2,8
F Građevinarstvo	12 245 701	5,7
G Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	23 177 541	10,8
H Hoteli i restorani	6 667 878	3,1
I Prijevoz, skladištenje i veze	18 615 829	8,7
J Financijsko posredovanje	10 990 640	5,1
K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	20 871 647	9,7
L Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	12 387 689	5,8
M Obrazovanje	8 367 715	3,9
N Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	9 113 285	4,2
O Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	5 640 356	2,6
P Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	333 948	0,2
Q Izvanteritorijalne organizacije i tijela	-	-
Usluge financijskog posredovanja indirektno mjerene	- 6 989 908	-3,3
Bruto dodana vrijednost (bazične cijene)	178 815 395	83,2
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	36 167 706	16,8
BDP (tržišne cijene)	244 983 101	100,0

Izvor: SLJRH-2007., str. 208., 209.

Ekonomski ili gospodarski sustav čini ukupnost organiziranih oblika i metoda društvene organizacije proizvodnje.

OSNOVNE ODREDNICE GOSPODARSKOG SUSTAVA:

1. Kakav je položaj gospodarskog subjekta u procesu reprodukcije:

a) da li je gospodarski subjekt samostalan u odlučivanju o tome što će i koliko će proizvoditi?

b) kako se utvrđuju cijene proizvoda?

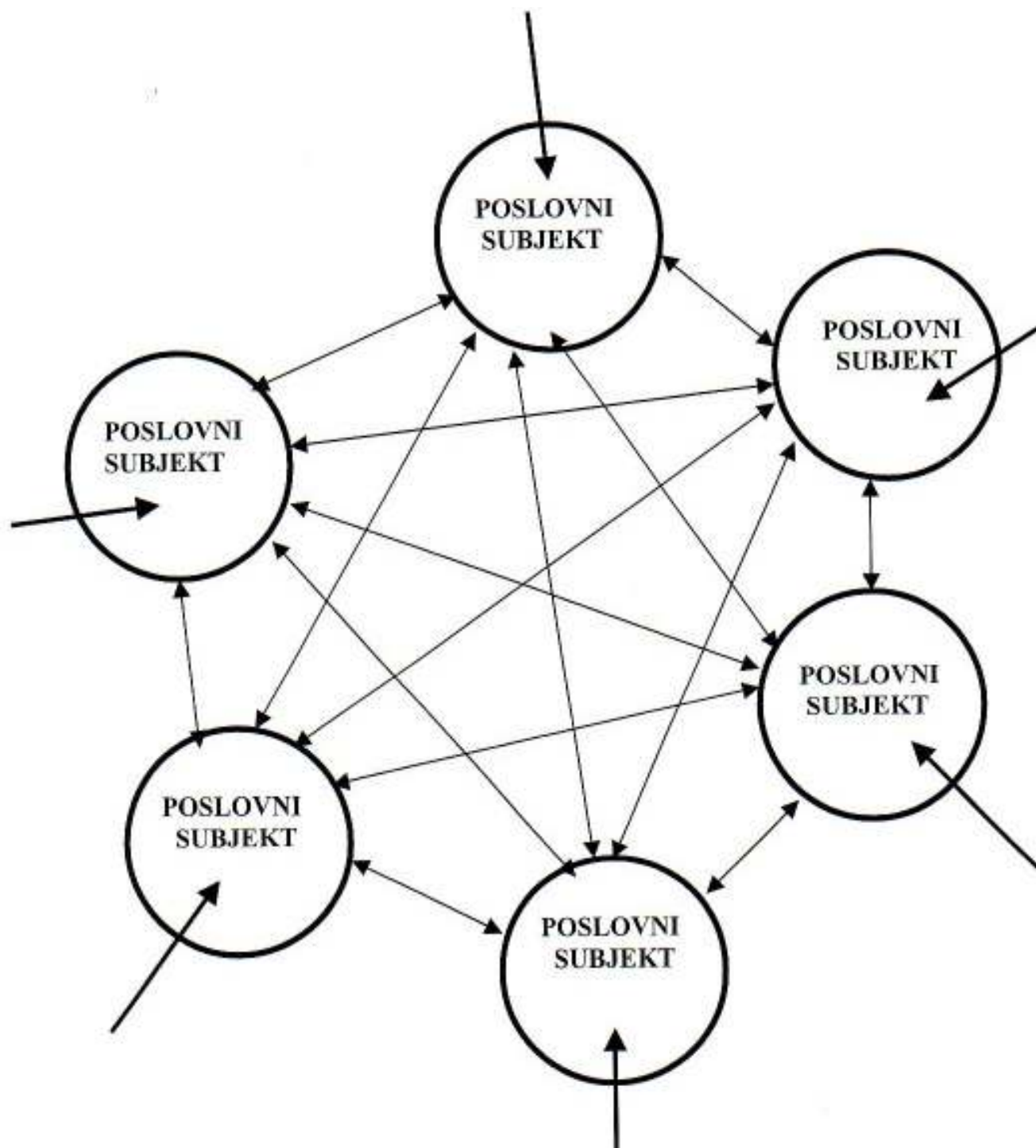
c) da li je gospodarski subjekt samostalan u odlučivanju o raspodjeli?

2. Kako se uspostavljaju odnosi između gospodarskih subjekata?

- a) posredstvom tržišta**
- b) plansko centralistički**
- c) prožimanjem tržišta i plana**

3. Što je cilj privređivanja?

- a) stjecanje profita**
- b) zadovoljenje potreba**
- c) prožetost ciljeva a) i b) uz veću ili manju prevagu jednog od njih**

Ekonomska politika označava aktivnosti što ih nositelji ekonomske politike poduzimaju radi ostvarenja postavljenih ciljeva koristeći se pri tome mjerama, sredstvima ili instrumentima ekonomske politike.

Nositelji ekonomske politike su:

- **parlament tj. sabor u fazi utvrđivanja ciljeva ekonomske politike**
- **vlada u fazi utvrđivanja mjera ekonomske politike**
- **svi nositelji društvenog procesa rada u fazi provođenja ekonomske politike**